

Sygn. akt III AUa 970/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSO del. Aleksandra Mitros
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r. w Szczecinie

sprawy B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 października 2014 r. sygn. akt VI U 941/14

- zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję w ten sposób, iż oblicza wysokość emerytury ubezpieczonej B. G. nie pomniejszając jej o kwotę stanowiącą sumę kwot brutto pobranych emerytur,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz B. G. kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu opłaty od apelacji.

SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka SSO del. Aleksandra Mitros

Sygn. akt III AUa 970/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał B. G. emeryturę wyliczoną zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym przyznano ubezpieczonej od dnia 1 stycznia 2014 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Organ rentowy wskazał, że emerytura wyliczona zgodnie z art. 26 jest niższa od dotychczas wypłacanej emerytury, wobec czego nadal będzie płacona emerytura o symbolu E. Ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji wskazując, iż w jej ocenie brak jest podstaw, by przy obliczaniu wysokości jej emerytury dokonywać potrącenia

wartości kwot pobranych wcześniej z tytułu wcześniejszej emerytury. W ocenie ubezpieczonej do jej sytuacji nie powinny mieć zastosowania wprowadzone od dnia 1 stycznia 2013r. nowe zasady obliczania emerytur wynikających z dodanego od tej daty przepisu art. 25 ustępu 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona podkreśliła, że 60 lat ukończyła w 2011 r. Obowiązujące wówczas przepisy dotyczące zasad nabywania emerytur w wieku powszechnym nie przewidywały dokonywania żadnych potrąceń, w szczególności kwot pobranych z tytułu emerytur, przyznanych w oparciu o inną podstawę prawną (tzw. emerytur wcześniejszych).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Wyrokiem z dnia 15 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd I instancji ustalił, że B. G. urodziła się (...) W sierpniu 2006 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wnioszek o emeryturę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 13 września 2006 r. (o symbolu E) przyznał ubezpieczonej od 15 września 2006 r., tj. od osiągnięcia wieku, tzw. wcześniejszą emeryturę. Emerytura po waloryzacji od 1.03.2014 r. wyniosła 1602,37 zł.

W dniu 27 stycznia 2014. B. G. złożyła wnioszek o przyznanie jej emerytury, przysługującej w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Decyzją z dnia 5 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał B. G. emeryturę wyliczoną zgodnie z art. 24-26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym przyznano ubezpieczonej od dnia 1 stycznia 2014 r. tj., od miesiąca złożenia wniosku. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje prawo do emerytury, średnie dalsze trwanie życia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. pomniejszył podstawę wymiaru emerytury o sumę kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania.

Po dokonaniu powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy zważył, że

okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy były bezsporne. Spór dotyczył bowiem wyłącznie ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo wyliczył należną ubezpieczonej emeryturę w wieku powszechnym pomniejszając podstawę wymiaru emerytury o sumę kwot pobranej wcześniejszej emerytury. Ubezpieczona stała bowiem na stanowisku, że w jej przypadku brak jest podstaw, by przy obliczaniu wysokości jej emerytury dokonywać potrącenia wartości kwot pobranych wcześniej z tytułu wcześniejszej emerytury.

W ocenie Sądu I instancji organ rentowy wbrew stanowisku ubezpieczonej dokonał prawidłowego wyliczenia świadczenia w zakresie w jakim pomniejszył podstawę wymiaru „nowej” emerytury o sumę kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania. Rozstrzygnięcie to znajdowało bowiem uzasadnienie w treści art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej. Sąd ten zwrócił uwagę, że ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r. poz.637), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. wprowadzono zmiany w art. 25. ust. 1, który otrzymał brzmienie: "1. Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185." Po ust. 1 dodano ust. 1a-1c w brzmieniu:

"1a. Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, dla osoby, która miała ustalone prawo do emerytury częściowej na podstawie art. 26b, nie uwzględnia się kwot zwiększeń składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego określonego w art. 173-175, uzyskanych w wyniku waloryzacji kwartalnej, o której mowa w art. 25a, przeprowadzonej w celu obliczenia emerytury częściowej.

1b. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.3)), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

1c. Przepis ust. 1b stosuje się również w przypadku, gdy ubezpieczony pobrał emeryturę górniczą, określoną w art. 34 lub w art. 48 i 49, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2006 r."

Cytując powyższe regulacje Sąd Okręgowy wywiódł, że art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadził nowe zasady obliczenia emerytury dla osób, które miały ustalone prawo do tzw. emerytur wcześniejszych. Od dnia 1 stycznia 2013 r. podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowany kapitał początkowy pomniejszone o kwotę stanowiącą sumę wcześniej pobieranych emerytur (w wysokości brutto) przyznanych przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Sąd Okręgowy dostrzegł, że ubezpieczona swoje stanowisko o braku podstaw do zastosowania do jej przypadku aktualnie obowiązującego stanu prawnego uzasadniała wskazując, że do jej sytuacji powinny znajdować zastosowanie przepisy obowiązujące w chwili kiedy osiągnęła wiek uprawniający do „zwykłej” emerytury. Obowiązujące w 2011 r. (ubezpieczona ukończyła 60 lat 15 września 2011 r.) przepisy dotyczące zasad nabywania emerytur w wieku powszechnym nie przewidywały dokonywania żadnych potrąceń, w szczególności kwot pobranych z tytułu emerytur, przyznanych w oparciu o inną podstawę prawną (tzw. emerytur wcześniejszych).

W ocenie Sądu I instancji argumentacja ubezpieczonej nie mogła wpłynąć na zmianę rozstrzygnięcia. Sąd zwrócił uwagę, że wobec braku szczegółowych regulacji przejściowych w ustawie z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, w zakresie wprowadzonych nowych zasad pomniejszania emerytur przyznawanych w wieku powszechnym osobom pobierającym wcześniejsze świadczenia, przepis art. 25 ust. 1b objął również tych emerytów, którzy skorzystali z prawa do emerytury wcześniejszej przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Na marginesie Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że obecnie toczy się postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym odnośnie stwierdzenia niekonstytucyjności art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 22 teże ustawy, dodający do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przepis art. 25 ust. 1b, w zakresie w jakim ma zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury o jakiej mowa w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (sprawa P 11/14). Zdaniem Sądu I instancji, powyższa okoliczność nie mogła jednak wpłynąć na zmianę rozstrzygnięcia. Skoro bowiem na dzień zamknięcia rozprawy kwestia zgodności z ustawą zasadniczą przepisów na mocy których organ rentowy dokonał pomniejszenia należnej ubezpieczonej emerytury, nie została jeszcze w sposób wiążący rozstrzygnięta przez Trybunał Konstytucyjny, to w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie brak było podstaw do zmiany decyzji zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej. Sąd orzekający wyjaśnił, że dopóki nie zostanie wydane stosowne orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej zachowuje swoją moc obowiązującą i może stanowić podstawę wydania decyzji przez organ rentowy. Nie można przy tym także antycypować treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego – może on wszak równie dobrze stwierdzić konstytucyjność obecnie wprowadzonych przepisów dotyczących zasad nabywania emerytur w wieku powszechnym przez osoby, które skorzystały z prawa do emerytur wcześniejszych przed 1.01.2013 r.

Sąd Okręgowy zaakcentował jednakże, iż powyższe nie pozbawia ubezpieczonej ochrony prawnej. W sytuacji bowiem gdy Trybunał Konstytucyjny ewentualnie orzeknie o niezgodności z Konstytucją przepisu art. 25 ust. 1 b ustawy

emerytalnej wobec emerytów, którzy skorzystali z prawa do emerytury wcześniejszej przed wejściem w życie omawianej nowelizacji tj. przed dniem 1 stycznia 2013 r. i pozbawi owe przepisy mocy prawnej wobec tych osób, wówczas ubezpieczona będzie uprawniona na mocy art. 401¹ k.p.c. do złożenia wniosku o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie. W przepisie art. 401¹ k.p.c. przewidziano bowiem dla stron właśnie możliwość żądania wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do ewentualnego zawieszenia niniejszego postępowania na podstawie art. 177 § 1 k.p.c. do czasu wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny. W tym miejscu podkreślenia bowiem wymaga, że zależność prejudycjalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania (cywilnego, administracyjnego, karnego lub dyscyplinarnego), o której mowa w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. występuje jedynie wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem innego postępowania (prejudycjalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Charakter relacji zachodzącej pomiędzy zagadnieniem prejudycjalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taki, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu. W niniejszym postępowaniu sąd orzekający takiej zależności nie stwierdził. Do chwili wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia o niekonstytucyjności przepisu art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej w zakresie wprowadzonych zasad pomniejszania świadczeń, przepis ten należy uznawać za zgodny z Konstytucją, a zatem mogący aktualnie stanowić podstawę prawną decyzji organu rentowego. Niezależnie od tego, Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, iż postępowanie toczące się przed Trybunałem Konstytucyjnym nie jest zaliczane do kategorii „postępowania cywilnych”, o jakich mowa w omawianym przepisie. Stąd też sam fakt „toczenia się” przed Trybunałem Konstytucyjnym jakiegoś postępowania pozostaje prawnie obojętny dla toku „zwykłych” spraw cywilnych, do jakich zalicza się także sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Sąd nie widział także podstaw do samodzielnego wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z zapytaniem o zgodność omawianych regulacji z Konstytucją. Skoro bowiem już wystąpiono z identycznym wnioskiem, a skardze w Trybunale nadano już bieg, bezprzedmiotowym byłoby występowanie po raz kolejny z identycznym pytaniem prawnym w tym zakresie. W tej sytuacji, stosownie do przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie ubezpieczonej zostało oddalone.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła ubezpieczona. Wniosła o uchylenie wyroku. W uzasadnieniu apelacji podała, że 60 lat ukończyła w 2011 roku i wówczas nabyła prawo do ponownego przeliczenia emerytury i złożenia wniosku w ZUS-ie, lecz wówczas o takiej możliwości nie wiedziała. Dlatego uczyniła to dopiero w 2014 roku. Dalej apelująca wskazała, że nie rozumie faktu obliczenia jej emerytury na nowych zasadach. Zdaniem ubezpieczonej w przypadku obliczenia emerytury na starych zasadach będzie ona wyższa od dotychczasowej.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej jest uzasadniona.

Sporne okazało się, czy wysokość emerytury apelującej należało ustalić na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dacie nabycia przez nią prawa do świadczenia, tj. 15 września 2011 roku, czy też na podstawie zmienionego stanu prawnego, obowiązującego w dacie złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury i jej wypłatę, czyli po 27 stycznia 2014 roku. W tym miejscu Sąd Odwoławczy akcentuje, że w wyniku wprowadzonych zmian dotychczasowy sposób obliczania wysokości emerytury został zmieniony na niekorzyść ubezpieczonej, gdyż art. 25 ust. 1b przewiduje, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, w sytuacji ubezpieczonej zdaniem Sądu Apelacyjnego nie znajdował zastosowania art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej dodany ustawą z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o

emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie dniem 1 stycznia 2013r. Sąd ten argumentował, iż wobec braku szczegółowych regulacji przejściowych w ustawie z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w zakresie wprowadzonych nowych zasad pomniejszania emerytur przyznawanych w wieku powszechnym osobom pobierającym wcześniejsze świadczenia, przepis art. 25 ust. 1b objął również tych emerytów, którzy skorzystali z prawa do emerytury wcześniejszej przed dniem 1 stycznia 2013 r. Sąd I instancji pominął jednakże, że kwestię który stan prawny należy zastosować przy ustalaniu świadczenia z ubezpieczenia społecznego rozstrzygał już wielokrotnie Sąd Najwyższy. Co więcej linia orzecznicza Sądu Najwyższego w tym zakresie jest jednolita. Na powyższe uwagę zwrócił także Trybunał Konstytucyjny rozpoznając pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie P 11/14. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postawił pytanie, czy art. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) w zw. z art. 22 tejże ustawy, dodający do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) przepis art. 25 ust. 1b, w zakresie, w jakim ma zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, jest zgodny z art. 2 i art. 32 Konstytucji RP.

Postępowanie zostało umorzone wobec niedopuszczalności wydania orzeczenia. Pytanie dotyczyło bowiem faktycznie problemu stosowania nowego prawa przy ustalaniu podstawy obliczania emerytury zwykłej z nowego systemu, a nie niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów. Jednakże w treści uzasadnienia Trybunał powołał kilka przykładowych orzeczeń Sądu Najwyższego (uchwała z dnia 20.12.2000 r., sygn. akt III ZP 29/00, wyrok z dnia 4.11.2014r., sygn. akt I UK 100/14) ostatecznie rozpraszających wątpliwości w kwestii stosowania nowego prawa. Wywody Sądu Najwyższego Sąd Apelacyjny w całości podziela jednocześnie uznając, że zachowują swoją aktualność w sprawie niniejszej.

W uchwale z dnia 20 grudnia 2000 r., sygn. akt III ZP 29/00, Sąd Najwyższy stwierdził, że „emeryci i renciści, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) byli - na podstawie przepisów wymienionych w art. 1 tej ustawy - uprawnieni do nabycia prawa do wzrostów lub dodatków z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jednakże nie złożyli wniosków o przyznanie tych świadczeń, mają prawo do zrekompensowania utraty tych wzrostów na podstawie art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent (Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 294)”. Z kolei w wyroku z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. akt I UK 100/14, Sąd Najwyższy stwierdził, iż „moment nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określa art. 100 ust. 1 u.e.r.f.u.s., ustanawiający generalną zasadę, zgodnie z którą prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Nabycie prawa do świadczenia następuje więc ex lege i co do zasady nie jest uzależnione ani od złożenia przez ubezpieczonego stosownego wniosku, ani też od ustalenia (potwierdzenia) tego prawa decyzją organu rentowego, która ma jedynie charakter deklaratoryjny. Przewidziany w art. 116 ust. 1 u.e.r.f.u.s. wniosek o świadczenie nie jest elementem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż przesłanki tego prawa określa art. 57 u.e.r.f.u.s., lecz stanowi jedynie żądanie realizacji świadczenia nabytego z mocy prawa. Wniosek o rentę ma natomiast znaczenie dla powstania prawa do wypłaty świadczenia rentowego, co wynika wprost z art. 129 ust. 1 u.e.r.f.u.s., zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Oznacza to, że zmiany w przepisach ograniczające dotychczasowe uprawnienia, czy też wprowadzające dodatkowe warunki nabycia prawa do renty, nie mają wpływu na istnienie prawa nabytego (powstałego) przed tymi zmianami, niezależnie od tego, kiedy został złożony wniosek o świadczenie (jego realizację). (...) Zmiany stanu prawnego po dacie spełnienia ustawowych warunków wymaganych do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie mają natomiast wpływu na uprawnienia rentowe powstałe z mocy prawa przed dokonaniem tych zmian, niezależnie od tego, kiedy uprawniony złożył wniosek rentowy. Oznacza to, że ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy następuje na podstawie stanu prawnego obowiązującego

w dniu spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia uprawnień rentowych (art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach), a nie według stanu prawnego z późniejszej daty złożenia wniosku rentowego, która wyznacza początek (miesiąc) wypłaty ustalonego świadczenia (art. 129 ust. 1 tej ustawy).”

Z poszanowaniem zatem powyższego poglądu, Sąd Apelacyjny ustalił, że ubezpieczona prawo do emerytury powszechnej (na podstawie art. 24 ustawy) nabyła już 15 września 2011 roku, albowiem w tej dacie spełniła wszystkie warunki wymagane do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy). Zmiana stanu prawnego, która nastąpiła na skutek wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. ustawy nowelizującej, pozostaje zatem bez wpływu na uprawnienia emerytalne ubezpieczonej powstałe z mocy prawa przed dokonaniem tych zmian.

Tym samym, ustalenie prawa ubezpieczonej do emerytury i ustalenie wysokości tej emerytury powinno nastąpić według stanu prawnego obowiązującego w dacie spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia uprawnień emerytalnych, natomiast bez wpływu na ich nabycie pozostaje stan prawny obowiązujący w chwili złożenia przez nią wniosku. Za Trybunałem Konstytucyjnym powtórzenia bowiem wymaga, że data złożenia wniosku, o której mowa w art. 129 ustawy emerytalnej, wyznacza jedynie początek (miesiąc) wypłaty świadczenia emerytalnego, nie wyznacza natomiast stanu prawnego, według którego uprawnienie emerytalne zostaje ustalone.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. w związku z art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 1025 z 2014r.- tj.).

SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka del. SSO Aleksandra Mitros